

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 482/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **LEMONT – SLOVAKIA ŽILINA, s. r. o.**, IČO 31 600 042, Veľké Rovné 586, zastúpenej JUDr. Ivanou Tomkowou, advokátkou, Kvačalova 1, Žilina, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 55/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 55/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobcu je stranou sporu o zaplatenie sumy 21 702,13 eur s príslušenstvom. Predmetná vec bola 25. mája 2021 Okresným súdom Banská Bystrica postúpená Okresnému súdu Bratislava I, ktorý je podľa tvrdenia sťažovateľky vo veci nečinný. Uvádza, že okresný súd jej na základe žiadosti z 22. októbra 2021 sprístupnil elektronický súdny spis až 3. mája 2022, teda 6 mesiacov od doručenia žiadosti a až po podaní sťažnosti sťažovateľky predsedovi okresného súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Sťažovateľka nepovažuje za efektívne a účelné ani vykonávanie procesných úkonov

okresného súdu v súvislosti s overovaním možnej litispendencie a skúmaním podmienok konania [§ 161 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pozn.] v trvaní takmer osem mesiacov. Okresný súd podľa sťažovateľky počas jedného roka uskutočnil jediný procesný úkon (27. januára 2022), ktorým bolo zaslanie vyjadrenia žalobcu z 24. mája 2021 na vyjadrenie žalovanej.

3. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že boli porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 Cb 55/2021 konať bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur a náhrady trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka, uvádzajúc chronologicky priebeh napadnutého konania, stroho konštatuje nečinnosť okresného súdu a jeho neefektívnu činnosť numerickým vyjadrením dĺžky trvania súdneho sporu, ktorú považuje za neprijateľnú. Nárok na priznanie finančného zadosťučinenia pre sťažovateľku vyplýva zo závažnosti zásahu do ňou namietaných práv, vyplývajúceho z dĺžky napadnutého konania, a tým aj právnej neistoty, v ktorej sa nachádza. Sťažovateľka ako podnikateľský subjekt musí plniť svoje finančné záväzky a potrebuje zabezpečiť svoju platobnú schopnosť, pričom ak by bol súdny spor rozhodnutý včas a bez zbytočných prietáhov, mala by k dispozícii finančné prostriedky, s ktorými by bola schopná hospodáriť. Absenciou včasného právoplatného rozhodnutia jej vzniká ušlý zisk a majetková ujma, ktorej náhrady sa domáha.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľky (bod 1 tohto rozhodnutia) z dôvodu dĺžky trvania súdneho sporu, nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní.

8. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [to platí v zmysle jeho dnes už ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018), aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.], vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

9. Ústavný súd poznamenáva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje judikatúru a vychádza z judikatúry

Európskeho súdu pre ľudské práva k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno namietané porušenie označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) posudzovať v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti spoločne (m. m. IV. ÚS 120/2018).

10. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné priesťahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a súdneho spisu vyplýva, že vec bola postúpená okresnému súdu 25. mája 2021 v štádiu po podaní odporu žalovanej proti platobnému rozkazu č. k. 6 Up 53/2021 z 5. marca 2021, ktorým sa tento zrušil (§ 267 ods. 4 CSP). Následne ostal okresný súd nečinný do 27. januára 2022 (obdobie 8 mesiacov), kým pristúpil k doručovaniu vyjadrenia žalobkyne protistrane. Overením aktuálneho stavu napadnutého konania ústavný súd zistil, že po podaní sťažnosti sťažovateľky predsedovi okresného súdu podľa § 62 zákona o súdoch (3. mája 2022), okresný súd obnovil plynulosť svojho postupu, keď 10. júna 2022 nariadil pojednávanie na 9. september 2022. Ústavný súd vyhodnotením konkrétnych okolností danej veci uvádza, že hoci sa postup okresného súdu z pohľadu časového rámca realizácie procesných úkonov vedúcich k príprave pojednávania (§ 161 a § 167 CSP) nejaví ako optimálny, doterajšia celková dĺžka napadnutého konania ku dňu podania ústavnej sťažnosti v trvaní jedného roka, ako aj sťažovateľkou namietaná „nečinnosť“ okresného súdu nenapĺňa svojou intenzitou požiadavku závažnosti do takej miery, aby táto dosiahla ústavnoprávny rozmer.

12. V súvislosti s už spomínaným podaním sťažnosti na priesťahy adresovanej predsedovi okresného súdu treba tiež poukázať na to, že ústavný súd považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

13. Komplexným posúdením veci, s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku a aktuálne štádium vedeného súdneho sporu, ústavný súd nevhliadol v postupe okresného súdu také pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených priesťahov. K takémuto záveru dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy a zložitosti veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

14. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaných právach

zo z strany okresného súdu. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

16. Nad rámec veci ústavný súd uvádza, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde] a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom všeobecného súdu v napadnutom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, za splnenia zákonom stanovených podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu